

gocen meč. Pohiteli so Bismarcku čestitat razni zastopi, korporacije, društva, dijaštvo i. t. d. Sicer je Nemčija praznovala 1. dan aprila z komersi, razsvetljavami, svečanostnimi predstavami in raznovrstnimi slavnostmi. Vse prav lepo, ko bi bilo to navdušenje v Nemčiji splošno za Bismarcka. Da temu ni tako, pokazal je, kakor je znano, najbolje nemški državni zbor, ki je odklonil čestitko Bismarcku. Toda bodi temu tudi tako, neovrgljivo je pač res, da ima Bismarck velike zasluge za Nemčijo, znano je pa tudi, da ima na vesti veliko škodo, ki jo je prizadjal naši Avstriji. Nerazumljivo je torej proslavljanje Bismarcka tu pri nas.

Rusija. — Proti samovoljnosti cenzorjev knjig in časopisov, ki vrše najstrožje svoj pesel v Rusiji, vložilo je več pisateljev in časnikarjev na carja prošnjo, da bi omejil samovoljno postopanje cenzorjev. Car je baje prošnjo radostno vsprejel in obljubil stvar natančno preiskati. Če tudi absolutistični vladar, je zadnji čas pokazal, da ljubi svobodo. Gotovi krogi so hoteli odpraviti porotna sodišča, a car se je odločno izrekel za njih ohranitev. Tako je tudi pričakovati, da car da časnikarjem in pisateljem več prostosti.

Rusija in Nemčija. — Zatrjuje se vkljub oficijoznim zanikavanjem, da so se razmere mej Petrogradom in Berlinom poostrile. Razlog je v nesoglasnem mnenju glede popolnjenja diplomatskih mest. V Berlinu so hoteli za poslanika Rusije generalnega pobočnika Richter-ja, a ruski car je odklonil to željo. Sploh se pri vsaki priliki tem očitneje manifestira rusko-francosko zблиžanje. Nade, da bo novi ruski car Nikolaj II. tiral germanofilsko politiko so torej šle po vodi.

Azija. — Poroča se, da je mej japonskimi vojaki v Port-Arthuru nastala neka epidemična bolezen, podobna koleri. Sploh se javlja o slabih zdravstvenih razmerah mej vojaškimi posadkami kitajskimi in japonskimi. — Napadalca kitajskega pooblaščenca Li-Hung-Čanga so Japonci obsodili na dosmrtno ječo. — Ruski listi zatrjujejo, da se Rusija v prvi vrsti dosedaj ni vmešavala v japonsko-kitajske razmere, ker ni hotela provzročati konflikta z Anglijo. Rusija kakor Anglija imata svoje interese v Kitajski; če bi se bila Rusija vtaknila v homatije, bi bila Anglija primorana isto storiti. Iz miroljubnosti torej Rusija ni t-ga storila. Vsekako skrbela bo pa za to, da Japonci ne pridobe prevelikega vpliva na kitajski zemlji in s tem oslabe vpliv Rus je. Da Rusija ostane pri svojih pravicah, za to bo vedela že pravočasno skrbeti. — Japonci so si te dni podjarmili ribiške otoke. Zguba na strani Kitajcev je velika; pri Japoncih neznaťna. Skladišče na teh otokih so Kitajci še, predno so se ga mogli Japonci polastiti, pognali v zrak. — Z neke strani se javlja, da je japonski cesar, ogorčen po atentatu na Li-Hung-Čanga, proglasil premirje s Kitajsko, dokler se ne dovrše mirovna pogajanja.

Obrtnija.

Naprava elastičnega ali gibčnega firneža.

Največkrat se pri izbiranju kakega firneža gleda na to, da je firnež elastičen in gibčen. Navadno se v tacih slučajih vzame kak recept elastičnega firneža, ne meneč se, če tudi ugaja svojemu namenu, in če v specialnem slučaju tudi more ohraniti svoje dobre kakovosti.

Da se more presoditi vrednost kakega firneža, mora se vedeti, katere stvari naredi firnež trd in krhek in katere snovi mu jemlje ti slabi svojstvi. Le tako je mogoče napravljati dobre firneže za razne namene.

Firneži se delajo iz smole. Smole so snovi jako različnih fizikalčnih lastnostij, in so zlasti v rastlinstvu jako razširjene. Teko iz rastlin in so sestavljene iz najrazličnejših snovij. Ločimo balzame ali mehke smole, ki imajo v sebi eterično olje in trde smole, steklenaste, bolj ali manj prozorne snovi, in gumaste smole, ki niso prozorne.

Smole se v vodi ne razstope, razstope se pa v špiritu, etru, kloroformu, žveplenem ogljiku, benzolu in terpentinovem olji. Na zraku zgore z močno svetečim, sojastim plamenom.

Če se pridene k alkoholični raztopljini smole voda, nastane bela tekočina, kateri pravimo smolno mleko. Vse smole imajo v sebi smolnate kisline, iz katerih se z lužinami naredo peneča smolna mila, katera se raztope v vodi in alkoholu.

Če se rabijo za napravo firneža trde smole kakor jantar, kopal, šelak, dobe se krhki firneži, ki so jako trdi in svetli, a nimajo prožnosti (elastičnosti). Če se pridene trdim smolam nekaj mehke, postane lak prožen in gibčen. Na ta način se lahko vsak lak ali firnež tako popravi, da ugaja svojemu namenu. Če je pretrd in prekrhek, pridenejo se mehke smole, kakor mastiks, elemi ali beneski terpentini. Če je pa za nekatere potrebe lak premehek, pridene se mu trdih smol, kakor jantarja, kopal in šelaka.

Če opazujemo stvari prevlečene z alkoholovim firnežem, opazimo večkrat male razpoke firneža, naj so se stvari še tako varovale. To prihaja od premembe gorkote. Če pa za napravo firneža ne rabimo le trdih smol temveč tudi mehke ali pa če ne rabimo le samega alkoholnega firneža, temveč pridenemo terpentinskooljnatega, firnež ne bode dobil kacic razpok.

Od snovij, ki se rabijo za elastične firneže so zlasti omeniti asfalti, elemi, terpentin in parafin. Asfalt, neka smolnata snov, je posebno pripravna za železne lake in daje, če se ž njim prav ravna, izvrsten črn elastičen lak. Elemis se sam dostikrat ne rabi za firneže, ampak le za zboljšanje firnežev, da niso prekrhki. Posebno je pa terpentin, ki je na pol tekoč, jako dober za zboljšanje lakov in firnežev, če so prekrhki. Navadno ni firnež tako krhek, ako se mu pridene parafina.

Alkoholni firnež, ki ugaja jako mnogim namenom, se napravi iz 48 delov sandaraka, 1 dela beneskega terpentina, 24 delov mastiksa in 120 delov alkohola. Zaradi terpentina ta firnež ni krhek. Drugi pot bomo še navedli nekatere druge elastične lake in kako se napravljajo.

Obrtnijske raznoterosti.

Shod tehnikov na Dunaji. Dne 19. marcija je bil na Dunaji shod tehnikov, na katerem so se razpravljale razne želje tehnikov, da bi se nanje bolj oziralo v drž. službi in se jim dal kak naslov, katerega bi varovala država. Pri tem shodu je bil tudi poslanec Pernerstorfer. Več govornikov se je pritoževalo, da se daje povsod juristom prednost, in se nastavljajo pri železnicah in drugih uradih, kjer bi bili na svo-